

Fokus på Tursejlads... artikel nr. 4

En ny sejlersæson er lige om hjørnet og forventninger til en super god sommer er høje. Vi tror jo altid på det bedste til andet er bevist.

Folkebåden er kendt blandt mange af nutidens sejlere, da båden i tresserne og halvfjerdserne var kendt som en god sejler, sikker og velegnet til både kap- og tursejlads. Båden har jo ikke forandret sig meget i disse år, vinden og solen er også den samme, men mange sejleres opfattelse af komfort og acceptable standarder har ændret sig. Mange anser Folkebåden for lille og ubrugelig til tursejlads, der strækker sig til mere end en dagtur. Vi er mange der har erfaret at Folkebåden er særdeles velegnet til tursejlads, blandt andet på grund af den beskedne størrelse og derved en let håndtering både til søs og i havnen. Selvom det er relativt let at finde en plads i en overfyldt sommerhavn, er der mange fine oplevelser at søge på ankerpladser rundt i vige og fjorde. Jeg vil her dele et par ideer vedr. placering og brug af anker med jer.

Anker

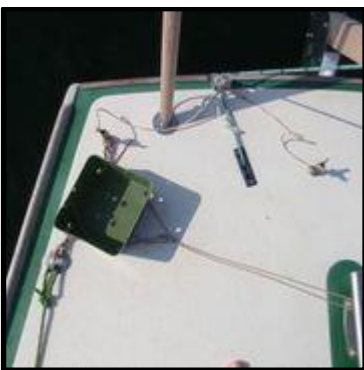
I en del år var vi ikke flittige ankerliggere, men hurtigt fik vi smag for den værdi og ro, der ligger i at ankre op midt ude i naturen og nyde den fantastiske udsigt og stemning, der er i de talrige vige og bugter, som Danmark består af. I begyndelsen brugte vi det 12 kg. paraply anker med brede flige som 90 % af alle Folkebåde har ombord. Det viste sig at det er et dårligt anker på de fleste bundtyper og vi brugte i stedet ankeret af typen dræg. Det er den type hvor man løfter den ene halvdel op og drejer den en kvart omgang og sænker den ned og opnår fire flige. Det var 10 kg, og det holdt rigtigt godt. Senere erfarde vi at et Bruce anker på 7,5 kg holdt endnu bedre og var lettere at håndtere. Klassereglene blev nu tillige ændret således at anker og kæde tilsammen skal veje 12 kg. Vi stuede dette anker under dørken ved styretoften og det var let at rigge til for rorsmanden, mens han samtidig styrer. Efter et par år hvor sommerturen gik til den vestsvenske skærgård tænkte jeg alvorligt på at finde en god placering til anker på agterdæk. Vi har i mange år valgt at droppe anker fra SB agterdæk, da motoren sidder til BB. Vi tager aldrig anker og evt. kæde med op på fordækket og dropper eller bjærger det derfra, det bliver altid sænket i vandet fra SB agterdæk og så går jeg frem med linen i takt med at båden driver tilbage og totter ankerlinen op. I skærgården hækankrer man dagligt og derfor var det oplagt at udvikle en god placering agter. Bruce anker eller lignende type er så velegnet til en Folkebåd, da den krumme form sidefligene beskriver, passer ned langs spejlet og ind over dækket - se foto - og så var det bare at bestille to dæksstik, som dem der holder motorbeslaget og montere dem i dækket det rigtige sted. Det at ankeret er på dæk og klar til brug, gør ankring meget lettere og der er mange fordele ved at det er agter. Rengøring af anker og kæde er let at udføre med rorpinden i den ene hånd og en pøs i den anden. Lugtgener fra bundmaterialer på anker og kæde minimeres ved placering på dæk, og i stedet for at hejse sejl inden ankret bjærges, trækker vi anker op og lader båden vende hækken

op i vinden, herefter bliver ankeret lagt på plads på sine to gevindstænger – se foto – og så hejses fokken og der findes plads til at gå op i vinden og hejse storsejl. Det gør ankring ukompliceret og sikkert, ikke noget med at balancere ned fra fordæk med anker og line mens båden krænger og tager fart. Hvis vi bliver på ankerpladsen natten over, har vi altid kæde ude, bare 3 – 4 meter øger holdeevnen markant.

Ingen af vore tre Folkebåde har været monteret med et klyds i stævnen til ankerline, og vi ønsker det heller ikke. Så i mange år har jeg surret en lille klud om linen så stævnen ikke skadede line og samtidig reducere lyden, når linen skrænsede over stævnbeslaget. Pludselig fik jeg en ide der løste dette problem helt. Nu binder jeg en 6 – 8 mm line omkring ankerlinen ved stævns spidsen og den anden ende binder jeg rundt om forstaget med et stopperknob eller to oppe i hovedhøjde. Ankerlinen løftes få centimeter op over stævnbeslaget og nu svajer stævnen frit fra side til side uden lyde eller slidtage. Til at samle kæden på dæk har jeg surret en lille plastkasse, forsynet med drænhuller, så kæden ikke rasler på dækket og let kan spules ren.

Vi er blevet meget glade for at ankere og den helt unikke udsigt fra ankerpladsen finder vi ikke i havne, hvor vi mange gange kiles ind mellem høje både. Som regel går vi i havn midt på dagen og klarer indkøb og går en god lang tur. Når trængslen tager til i styrke, letter vi og gør en anden sejl så glad for vores plads, og vi har tjekket vejmeldingen og finder en god plads i læ og nyder naturligvis den fordel at vinden kommer ind fra stævnen. Andre gange kommer vi frem sent på dagen og ankrer for natten, og går så i havn næste morgen for at købe mad og andet. Det er en god rytme og naturligvis er regn og kraftig blæst ikke det mest velegnede vejr til ankring, men så nyder vi at gå i havn og opleve livet her.

Fokkestage

En fokkestage er standart i næsten alle Folkebåde. Den er velegnet til flere formål, og længden er forskellig og i øvrigt fri når vi læser klassereglen. De fleste tursejlere har en mellemlængde på ca. 3,15 meter og til plat læns passer en længde på 2,85 m. Vi har en på 3,35 m og den når helt ud til stævnspladsen, når den er sat rundt om vantskruen. Det er upraktisk når man skal stige ombord, så vi har sat et beslag helt agter på fokkeskødeskinnen, der sidder langs rufsidens, så rækker stagen ikke længere frem på fordækket end til klampen. På turseljads har vi den korte stage på ca. 2,85 m med og den ligger fast på dæk, derudover har vi anskaffet en kulfiberstage med kompositnæb på total længde 3,35 m. Den hænger normalt under fordæk og kan hurtigt hentes når en lang skæringskurs lokker forude. Den er særdeles let og nem at håndtere og den er stærk under alle forhold. At stage fokken giver en let styring i fuld balance og et godt udsyn fremad. Et andet godt formål er, at den er glimrende til at stage båden af grunden, hvis..... det skulle gå så galt.

Kanvas

Dette materiale er velegnet til mange formål ombord. Det er stærkt og tåler sol og salt. Vi bruger det til slingresejl i kahytten både langs med køjerne og på tværs agten for forkøjerne. Alt det grej der lægges ud på forkøjerne arbejder sig langsomt agter over, når vi krydser i høj sø. Så hurtigt fik vi fremstillet og monteret slingresejl foran hovedskottet. Det er delt ved masten og holder styr på mange ting. Vi har en pose hængende fra forskottet i stævnen til masten, og her opbevarer vi pagajen under sejlads. I cockpitet har vi poser hængende i de ventilationshuller der er i kistebænken, det holder styr på vores termoflasker. Vi har en lille kanvaskrave uden på gummimastekraven til at beskytte mod solen. Og noget af det vigtigste er vores kanvasgarage til skydekappen. Hvad enten vi har vores sprayhood sat op med den indbyggede garage eller vi bare sætter den løse garage op, slipper vi helt for vand der skyller op under skydekappen og ender på køjerne. Det er en god detalje som holder det dejligt tørt i kahytten, se foto!

Næste blad

Jeg vil i næste blad komme ind på fordelen ved alu-masten med slæder i storsejlets forlig, tilbageførte falder og en løsning til at undgå aflastere og spil på ruftag. Jeg kommer også lidt ind på detaljer der udnytter forlugen på tursejlad.

Jeg ønsker jer alle en god sejlersæson og håber at møde rigtig mange folkebådssejlere på vore ture.

Lars Bræstrup

F DEN 1048 MARIA

E-mail: labra1048@gmail.com